

Het schoolstelsel in Nederland

Naast dat ik Studentmedewerker ben bij Ondernemend Onderwijs 'sH, loop ik vanuit de studie Social Work bij Avans 4 dagen per week stage bij Vluchtelingenwerk Nijmegen. Hier zie ik elke dag weer hoe lastig het soms kan zijn om alles te begrijpen in Nederland. Vandaag wil ik jullie een kijkje geven in hoe ingewikkeld het Nederlandse schoolstelsel is als je er zelf niet mee opgegroeid bent.

Als kind in Nederland ga je eerst naar de basisschool totdat je 12 jaar bent. Daarna krijg je een advies voor een niveau en daarmee kies je je middelbare school. Vervolgens ga je 4 tot 6 jaar naar de middelbare school en stroom je door naar een vervolgopleiding. Als je vmbo gedaan hebt, ga je naar MBO, als je de HAVO gedaan hebt ga je naar het HBO en als je VWO gedaan hebt, stroom je door naar de universiteit. Klinkt simpel toch?

Dit is echter niet zo simpel voor iedereen. Vanuit mijn stage bij Vluchtelingenwerk Nijmegen heb ik gemerkt dat het Nederlandse schoolstelsel een struikelblok kan zijn. Voor statushouders is het Nederlandse schoolstelsel namelijk moeilijk te begrijpen. Dit heeft te maken met meerdere factoren.

Allereerst is het schoolstelsel in het land waar zij vandaan komen vaak heel anders. In Syrië en Somalië gaan heel veel kinderen naar de universiteit als ze klaar zijn met de middelbare school. Daar kennen ze geen fenomeen als het HBO. De universiteit bestaat in die landen ook uit meerdere niveaus waardoor er ook meer mensen naartoe kunnen. In deze landen is de verwachting vaker dat iemand naar de universiteit gaat en dat kan daar ook.

In Nederland is de gang naar de universiteit niet zo van zelf sprekend, maar die verwachting is er bij deze ouders van statushouders nog wel. Dit kan leiden tot onduidelijkheid wanneer zij niet goed hierover worden geïnformeerd. *'Als mijn kind dan niet naar de universiteit kan, waar moet mijn kind dan heen?'*

Het begrip Universiteit heeft in Nederland dus een heel andere betekenis dan in bijvoorbeeld Syrië of Somalië.

Daarnaast is er in deze landen minder te kiezen qua niveau. Er zijn eigenlijk maar 2 niveaus op de middelbare school, algemeen vormend en beroepsonderwijs, die volledig gebaseerd worden op het resultaat dat je behaald hebt op de basisschool. Er ligt dus in principe minder keuzedruk op het kind op jonge leeftijd. En leerlingen in Syrië en Somalië komen pas op hun 15e van de 'basisschool' af.

In Nederland kan je kiezen uit 6 verschillende niveaus en heel veel verschillende scholen. Dit betekent dat je op je 12^e jaar, aan het einde van onze basisschool, al vaak al voor een deel moet bepalen welke kant je opgaat.

Aan de ene kant is dat goed, want je maakt leerlingen hierdoor verantwoordelijk voor zijn of haar eigen leerproces, maar deze keuze brengt ook een hoop druk met zich mee.

Ik denk dat we als landen zo nog best veel van elkaar kunnen leren op het gebied van scholing. We hebben namelijk beide onze mindere en betere kanten.

Maar het belangrijkste is het informeren en ondersteunen van statushouders in hun keuze voor een nieuwe school. Ik denk namelijk dat het zonde is als een kind naar de verkeerde opleiding gaat doordat er onduidelijk gecommuniceerd wordt over de studiemogelijkheden in Nederland en over de persoonlijke keuze die iedereen hierin kan maken.

Marjolein Thelosen, november 2019

Bronnen:

<https://www.lowan.nl/wp-content/uploads/2018/02/somalie-onderwijssysteem.pdf>
<https://www.nuffic.nl/publicaties/onderwijssysteem-syri%C3%AB/>